

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 12 lipca 2018 r.

WPS-I.431.1.21.2018.HM

**Pani
Małgorzata Domurad
Kierownik
Środowiskowego Domu Samopomocy**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 21-24 maja 2018 r. kontrolę kompleksową w Środowiskowym Domu Samopomocy w Ostrołęce, przy ul. Sikorskiego 45.

Przedmiotem kontroli była organizacja i funkcjonowanie środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 22 czerwca 2018 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Ostrołęce przy ul. Sikorskiego 45 typu B jest jednostką organizacyjną powiatu ostrołęckiego ziemskiego przeznaczoną dla 24 osób z upośledzeniem umysłowym. Placówka funkcjonuje 5 dni w tygodniu od 7:00 do 16:00.

W dniach kontroli do domu skierowanych było 24 uczestników. Decyzje kierujące oraz o odpłatności wydawał, z upoważnienia Starosty Ostrołęckiego, dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrołęce. Wszyscy uczestnicy mieli orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności. Dodatkowo 14 osób legitymowało się znacznym, 8 głębokim i 2 umiarkowanym stopniem niepełnosprawności intelektualnej. 15 osób było całkowicie ubezwłasnowolnionych, 7 miało ustanowionego kuratora dla osoby niepełnosprawnej i 1 osoba miała ustanowionego pełnomocnika.

Uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w kontrolowanym okresie byli głównie mieszkańcy powiatu ostrołęckiego ziemskiego. Do placówki uczęszczały też osoby pochodzące z Ostrołęki.

Między Samorządem Powiatu Ostrołęckiego i Miastem Ostrołęka była zawarta umowa o wzajemnym świadczeniu usług w zakresie korzystania ze świadczeń w środowiskowych domach samopomocy prowadzonych przez te powiaty.

Środowiskowy dom samopomocy organizował w ramach swojej działalności dowóz uczestników, mających problem z samodzielnym dotarciem do placówki. Placówka dysponuje 9-osobowym samochodem. W czasie transportu uczestnicy mieli zapewnioną opiekę pracownika ŚDS. W kontrolowanym okresie z dowozu korzystało 12 uczestników.

W dniach kontroli w zajęciach prowadzonych w ŚDS udział brało od 18 do 22 uczestników. Ich obecność była potwierdzana na liście obecności własnoręcznym podpisem (w przypadku jednego uczestnika) lub przez wyznaczonego pracownika.

W Środowiskowym Domu Samopomocy zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy 6 osób. 5 osób wchodziło w skład zespołu wspierająco-aktywizującego. Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego odpowiadał wymogowi określonemu w § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1586, z późn. zm.). Wszyscy pracownicy posiadali półroczne doświadczenie zawodowe, zgodnie z § 11 ust. 1 ww. rozporządzenia oraz kwalifikacje odpowiednie do pracy w Środowiskowym Domu Samopomocy. Pani, jako osoba kierująca jednostką posiada wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w domu oraz ponad półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zgodnie z § 9 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Dodatkowo pracę placówki wspierały osoby w ramach umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług.

Pracownicy środowiskowego domu samopomocy uczestniczyli w szkoleniach, o czym świadczyły dyplomy i certyfikaty znajdujące się w aktach osobowych pracowników.

W okresie objętym kontrolą spełniony był wymóg wskazany w § 23 ww. rozporządzenia, tj. przeprowadzanie dla pracowników co najmniej raz na 6 miesięcy zajęć i szkoleń związanych z funkcjonowaniem domu.

Środowiskowy Dom Samopomocy nie spełniał wszystkich standardów lokalowych. Powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 uczestnika w ŚDS wynosiła 7,54 m², podczas gdy stosownie do § 18 pkt 2 przywołanego wyżej rozporządzenia powinna być nie mniejsza niż 8 m². Dom nie posiadał też sali ogólnej umożliwiającej spotkanie się uczestników i ich rodzin. Funkcję tę pełniła jadalnia, co jest niezgodne z zapisem § 18 pkt 5 rozporządzenia, który stanowi, że standard usług w domu uważa się za spełniony, jeżeli obiekt, w którym usługi są świadczone spełnia warunki dotyczące między innymi pomieszczeń wyposażonych w meble i sprzęty niezbędne do prowadzenia w nich zajęć, w tym posiada salę ogólną umożliwiającą spotkanie się uczestników i ich rodzin. Rozporządzenie w sprawie środowiskowych domów samopomocy wskazuje również dodatkowe funkcje, jakie może pełnić jadalnia, m.in. funkcję klubu lub sali aktywizacji i terapii zajęciowej lub pomieszczenia do terapii, nie wskazuje natomiast sali ogólnej.

Jak wynika z przekazanych informacji podjęta Pani działania w celu poprawy warunków lokalowych i otrzymała pisemne zapewnienie Prezesa Spółdzielni Mieszkaniowej o możliwości zwiększenia w II półroczu 2018 r. powierzchni użytkowej o 23,87 m² (tj. do łącznej powierzchni 204,72 m²). Pozwoli to na spełnienie standardów określonych w § 18 pkt 2 i pkt 5 lit. a rozporządzenia.

Zakres usług świadczonych w Środowiskowym Domu Samopomocy był dostosowany do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestników, nie obejmował jednakże poradnictwa psychologicznego, które ŚDS powinien zapewnić zgodnie z § 14 pkt 4 ww. rozporządzenia.

Realizując swe zadania placówka współpracowała między innymi z ośrodkami pomocy społecznej, z innymi środowiskowymi domami samopomocy, domami pomocy społecznej, bibliotekami oraz placówkami kultury.

Dokumentacja indywidualna oraz zbiorcza były kompletne, prowadzone zgodnie z zapisami § 24 ww. rozporządzenia. Indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego realizowane były w porozumieniu z uczestnikiem lub jego opiekunem, a okresowa ocena wyników ich realizacji i ewentualna modyfikacja dokonywane były przez zespół wspierająco-aktywizujący nie rzadziej niż 1 raz na 6 miesięcy, zgodnie z § 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia. Sposób przechowywania dokumentów w Środowiskowym Domu Samopomocy nie budził zastrzeżeń.

Realizację kontrolowanych zadań oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Placówka nie zatrudniała psychologa i nie zapewniała usług w formie poradnictwa psychologicznego, o których mowa w § 14 pkt 4 ww. rozporządzenia.
2. Środowiskowy Dom nie spełniał standardu w zakresie zapewnienia powierzchni użytkowej przypadającej na 1 uczestnika, określonego w § 18 pkt 2 ww. rozporządzenia.
3. Dom nie posiadał sali ogólnej umożliwiającej spotkanie się uczestników i ich rodzin, do czego zobowiązuje § 18 pkt 5 wyżej cyt. rozporządzenia.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Kierownik o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Umożliwić uczestnikom dostęp do poradnictwa psychologicznego w ŚDS, zgodnie z § 14 pkt 4 ww. rozporządzenia.
2. Podjąć działania mające na celu osiągnięcie standardu określonego, zgodnie z § 18 pkt 2 i pkt 5 lit. a ww. rozporządzenia.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego pisemnej informacji o sposobie realizacji zalecenia pokontrolnego lub przyczynach jego niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.

Pouczenie

Stosownie do postanowień art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Olszewska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Starosta Ostrołęcki.